

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4

Egész évre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Karácsony.

Amit a proféták megjövendöltek, beteljesült. Róma alapításának 747-ik évében eljött az ígért Messiás, kinek születése, fordulópontja a világnak.

Augustus római császár idejében az erkölcs-telenség, a hatalom túltengése, kéjmámorba fulasztotta az emberi erőnyeket.

Ekkor született a betlehem-i rongyos istállóban egy szegény zsidó fiú, kit Jézusnak nevezének, aki az emberiség Megváltója lón. A porban született, mint minden nagy eszme. Égi küldetése volt, azért nem maradhatott a barmok között a jászolban sem. Herodesnek, a zsidók királyának üldözése elől Egyiptomba fut a szűz Anya kisdével. Osodálatosan meg menekül, az Üdvözítő, hogy a szenvedések Kálváriáján tegyen mint Ember bizonyítást arról, hogy a boldogító tanok hirdetőjének, az üdvös eszmék terjesztőjének, az emberek és emberiség jólétőjének jutalma a: Golgotha.

Jézus-Krisztus vérét, életét áldozta tanainak igazságaért, a magasztos eszméért, amelynek diadalaért küzdött. Az Embert keresztre feszítették, de az eszme, mely örök és igaz: örökké él.

A világtörténelem hatalmas cázárok, hódító uralkodók, dicső hadvezérek nagy tetteit és bámult sikereit jegyzi fel, akik biborban, bársonyban születtek s milliók hódolatától könnyezve, de emlékü a muló idővel elhomályosul, elenyésszik.

Nem szentel ünnepet emlékünek már a késő nemzedék sem. És a szegény zsidó fiú születését az egész földkerekségen zugó harangok hirdetik s az egész keresztény-világ pár évezred után is fokozódó buzgó áhitattal ünnepli.

Igen, mert Ő nagyobb, dicsőbb és szentebb, mindazoknál akik valaha a földön éltek; mert nagyobb, dicsőbbet és szentebbet alkotott minden földi halandónál.

Az Ő országa nem e földről való. Mert küldetése isteni, mert alkotása örök. Miként az Isten-Ember maga hirdette: „Az ég és a föld elmulnak; de az én szavaim el nem mulnak”.

És ime, szavainak, tanításának igazsága mellett bizonyítást tesz az egész világ pár évezred után, tanúságot teend az idők végtelenségeig.

Jézus vallásának alapigazsága a: szeretet. Ez gyűjti a csillogó karácsonyfa köré az édes kisdedekeket. Van-e annál szebb, magasztosabb, midőn a szülői szeretet a kis Jézus születésének ünnepén örömkönyeket hullatva csügg boldog gyermekén, midőn az meghatottan csodálja s veszi el a gyermek Jézus ajándékait. Lehet-e felemelőbb érzés, annál, melyet a szegény gyermekek öröme költ fel a lelkekben a karácsonyfánál, hová az emberi irgalmasság felhalmozza adományait Jézus szent gyermekségének ünnepén.

Ennél szebb ünnepet soha sem ül a világ.

Üdvözítő művét még folytatja a karácsonyi hideg éjszakán jászolban született Megváltó, aki öviével marad a világ végeztéig, mert vallásának, tanainak határai nem korlátoltatnak sem idő, sem hely által s annak alapköve a világ mindannyi sarkára van rakva.

Midőn holnap, szokatlan időben, éjjélkor zugnak a harangok s az orgonák fenséges harmoniáját tulzengi a hivek ájtatos zsolozsmája, mindez azt hirdeti, hogy: „Földre szállt az Ég világossága”.

KÜLÖNFÉL X.

— **Előleptetés.** Terhes és nagy felelősséggel járó közszolgálat terén szerzett érdemeinek elismeréséül Rotter Antal, a petrozsényi m. kir. posta és táviráda hivatal főnökét a kereskedelemügyi miniszter posta és táviráda főtisztjé nevezte ki. Hosszu szolgálati idő alatt Rotter Antal megszerezte és meg is érdemelte a közönség osztatlan nagyrabecsülését, amely impozáns módon jutott kifejezésre a Wagner-szálloda nagytermében f. hó 19-én este tiszteletére rendezett társasvacsorán, hol mintegy százan jelentek meg társadalmi életünk számottevő köréből. A felköszöntések sorát Kádár József m. kir. postatiszt nyitotta meg, kartársai nevében eltelve az ünnepeket, mint lojalis, igazságos hivatal főnököt, aki munkásságával példányképpül szolgál a fontos szolgálatot teljesítő hivatal tisztikarának, összes alkalmazottjainak. Janza Vazul főszolgabíró a járási közigazgatás részéről mondott talpraeset pohárköszöntőben eltette az ünnepeket főtisztjé, Kósa Mihály az ünnepeket családját eltette magvas beszédében s dr. Schulek Jenő banya főorvos meleg szavakban ecsetelte Rotter Antal érdemeit s egész ségére ürített poharat. Rotter Antal mélyen meghatva mondott köszönetet a nem várt kitüntetésért.

— **Esküvő.** Böszörményi Jenő felsődernai bányamérnök 1907. évi január hó 7-én, Petrozsényben az anyakönyvezetőnél és 8-án, az ev. ref. templomban házassági irigyet köt Pokorny Jankával, Pokorny János kedves leányával.

— **A petrozsényi ev. nőegylet,** mint évenként, az idén is karácsonyfát állít f. hó 24-én délután 4 órakor az ev. templomban s szokásos ünnepség mellett gyermekajándékokat oszt ki.

— **Szegény gyermekekért.** A petrozsényi áll. iskola szegénysorsú tanulóinak karácsonyi felruházására nagy-ságos Janza Vazulné urasszony által személyesen eszközölt fáradságos gyűjtés összege az következő szíves adakozók járultak hozzá: Janza Vazul, Marek Mór,

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGYAJA.

A „Nők joga.”

Irta: Karcsayné Szkalia Rózi.

Élt egyszer s nem oly régen, élt egy hirneves férfin, akinek élelátása s ismeretköre bámulatba ejtette a tudományos világot.

A szelidlelkű tudós rettenthetetlen bátorsággal küzdött a nőmozgalom mellett.

Egy kissé tulkomolyan vette az asszonyokat. Ez volt bölcsességének egyetlen gyöngyje, de mennyi erény fakadt e gyöngyéből. Kötetes művek jelenek meg a két nem szellemi egyenranguságáról, a nők jogairól, e jogok kivívásáról.

Egy napon, amikor íróasztala mellett éppen a „Nők jogán” simitgat, üde ibolyaillat árad felé s ahogy felpillant munkájáról, előtte áll bájos pirulással egy kisleány.

Öltözte egy szűk, egyszerű ruhácska, amely alig fedte bokáját, egyágbafont haja végén keskeny bársonyszalag, egyedüli ékszers az az ujjnyivastag aranykereszt volt, amely ott fényelt szíve táján.

Az öltözetéről is, a köszöntéséről is nyomban kitalálta a férfi, hogy zárdanövendék a látogatója.

Egy tudós, meg egy zárdanövendék: képzelhető ennél szédtőbb ellentét? Az egyik csupa erély, csupa értelem, a másik maga a gyöngyesség poézise.

A leányka szemét könyörögve emelé a férfira s félénken megszólalt:

— Tanácsért jöttem önhöz, akinek tudását minden tankönyvem dicséri. Ismerem működését uram, titokban

olvagattam a nőkhöz intézett röpiratait. Mennyi bátorságot, mennyi harci kedvet sugaltak belém e lapok! Öntudatra ébresztettek, látni, gondolkodni tanítottak! És mégis, most, amikor bezárult mögöttem a zárda kapuja, zavartan pillantok az élet forgatagába. Annyi ut van előttem, ámde köveztelen az egyik, a másik bozotos, ezen nagy a tolongás, amaz elhagyott, nem tudom, melyikre térjek, melyiken haladjak?

A tudós meglegedetten bólogatta fejét s minden fontolgatás nélkül a könyvespolcára mutatott:

— Erre az ut a csillagok felé, nem kétem, ön is oda törekszik kisasszony. Vigyen e könyvek közül néhányat, sokat, vigye valamennyit, közkinés a tudomány.

A leányka szent borzalommal pillantott a vastkos kötetek felé, ajkán csalódott mosoly remegett, de azért elvitte szelid engedelmisséggel a bölcsék molyrágtá gondolatait.

Azután elment. Alig zárult be utána az ajtó, a tudós fejcsóválva tekingetett körüli, majd kikémlelt az esti szürkületbe:

— Hogyan? Ily hirtelen bealkonyodott? Vagy felhő csuszott a nap elé? Hiszen az imént a verőfény még itt táncolt a könyvespolcon!

Telt, mult az idő, a kiürrült polcon újra felszaporodtak hosszú munka után a kötelek, a polc alatt munkájára hajolva napestig dolgozott akkor is a tudós.

Egy alkalommal erélyes kopogtatás zavarta fel munkájából.

Ezuttal egy vékonydongájú legényke toppant be hozzá. Azaz, hogy nő volt, nő! De lelkekre, az első pillanatra éretlen jogászyrekeknek tartottaták volna. A

haja rövidre nyírt, fekete szoknyája szűk, mint a pantalon, az állát arasznyi gallér peckelte a magasba, a kezében index, az orrán szemüveg. A tudósnak fel kellett emelni a lámpaernyőt, hogy ráismerjen az egykori zárdanövendékre,

— Ön az? — kiáltá hűledeze.

— Hát ki lenne más? — szólt önértzetesen a diákisasszony. Egy esztelen ugarral feltelepedett az íróasztal sarkára, cigarettát sodort, a lámpa fölé tartotta, majd bodor füstkarikákat eregetve, szakértően pillantott le a telerótt lapokra.

— Nos, körmögösz, öreg?

A nők jogának ügyésze bámulva nézett védenecére.

— S még mindig a régi nóta? Möbiust, Nietzschét, Schopenhauert cáfolgatod? Sutba vetük! Csupa kihűlt meteor, csupa ócska vas. Ki veszi manapság komolyan őket? Fordulj a modern, a most izzo eszmék fejlesztői felé, . . . az én elméletemet hallgassd meg!

S ezzel retentő komolysággal, mintha tanszéken ülne, öt újat összetömöríté s magyarázóan kezdett hadonászni a tudós orra előtt.

— Egy szót se! — rémüldözött amaz s fülére nyomta tenyerét, — egy szót se, mielőtt el nem hajtotta valamennyi könyvét!

— Az ön ajándékait?

Igaza van. Megfontolatlanul cselekedtem. Nem ellenőriztem kellőképen. Szerencsére a baj nem oly veszedelmes, — nyugtatta mintegy önmagát. — Illó olaj a tudomány, gyorsan párolog. Nos, térjünk vissza a kiindulási ponthoz. Ezentul rendszert tartunk, én magam választom meg olvasmányait.

Felállt, s hosszas keresés után a könyvtára legporosabb zugából előhúzott egy elszárgult könyvet: a bibliát.

Salgótarjáni Köszénbánya R.-Társ. 50—50 kor., Petrozsenyi ifjuság által rendezett mükedvelői előadás tiszta jöv., átadva Kransz József által 22 kor., Petrozsenyi Hitelbank 20 kor., Andreics Jánosné, Petrozsenyi Takarékpénztár, Petrozseny nagyközség közpénztára, Dr. Ábrahám József 10—10 kor., Jancsó Ferencz, Gerbert Ottó, Sárközi Tihamérné, Grausam Károly, Graffius Vilmos, Klein testvérek, Jiana petrozsenyi takarékpénztár, Klein Lipót és N. N., Scheiher Géza 5—5 korona, Henrich Viktor, Györke Ferenczné, Dr. Rosenberg Ignác, Fehér Ignác, Váradi Vilmos, Rosenthal Manó, Barthalos Arpád, 4—4 kor., Peccol Antal, Azzola János, Bocsa Mihály, Török Mór, Sternberg Bertalan, Buday János, Dr. Schulek Jenő, 3—3 kor., Tribusz Aladár, Nikolajevits Plátó, Weismár Sándor, Mara Iván, Varjassy István, Schreiner József, Kekel János, Ehrenberg Gyula, Rozehnal János, Fross Pál, Fürber Ferenc, Marer Juliska, Rudolf Hilda, Zádory Károly, Horváth Vilmos, Fábán Gyuláné, Tribusz Gyuláné, Varga Ignác, Bozsó József, Somogyi Jánosné, Kovács N.-né, Friede Róza, Kohn Lázár, Kósa Mihály, Salló Károly, N. N., Privári Gézané, Weinberger Bernáth, Weisz Mór, Schneeweisz Dezső, Szűszer Bernáth, Sahwartz Vilmos, Wiegenfeld Adolf, Grosz Hermann, Stern N., Hermann Adolf, Bizsa J., Izrael Mózes, Ullmann Lipót, Földes Miksa, Klinga József, Pick Samu, Erdős László, Kohn, Rezső, Szigeti N., Schäffer Mihály, Spitzer Jenő, Lukács Demeter, Wagner Gyula, Ehrenberg N., Hacker Marton, Becker Dávid, Stanca Ávrám, Lobstein Antal, Esztergályos Agoston, Dr. Weisz Jozsefné, Szokol Miklós, Bathory Zsigmond, Berkovits Miksa, Polyák Gusztáv, Weisz Rezső, Schyalb Nánán, Rédl Frigyes, Peck Mihály, Spiegel Sándor, Schwartz N.-né, 2—2 korona, Schusztér Sámuel, Kodra Gyula, Borbély Károly, Györke Gusztáv, Kakass Jenő, Deszberg Antal, Dr. Csatt Aurél, Spiszitzki Gyula, Nagy Gézané, Papp Károly, Katona Sándor, Kercsó N., Dávidovits Dávidné, Marer József, Weisz N.-né, Lakner József, Jámber Miklós, Ruder Jenő, Babics József, Langlerné Huth Béláné, Jezerniczki Elemér, Rádik Istvánné, Pfeiffer Ilka, Schlegon Ilon, Kaptza Margit, Rotter Antal, Roth Béláné, Braun Albert, Fodor István, Zinger Lajos, Muntyán Tivadarné, Figuli Antalné, Krausz József, Reisner József, Huber N., Czihofszky József, Sárossy József, Gluger Fülöp, N. N., Kohn Sámuel, Lázár Lipót, Berger Adolfné, Warhanik Nándor, Reich Jakab, Weisz József, Grosz Jakab, Junger Simon, Junger Samu, Rosenberg Salamon, Grossek Viktor, Ridváll Joachin, Roth N., Rotter Ferencz, Földéki Józsefné, Derszi Ödön, Leitner József, Gruber Samu, Csucs Markné, Perian György, Milojkovic Frigyes, Kohn Jonásné, Herz Mór, Joánovits János, Ulk József, Szűszer Mihály, Bieber N., Herz N., Hammer N., Nemes János, Gegő Simon, Liska Károlyné, Czirbesz Dezső N. N. 1—1 korona. Kádár

József. Péter Karoly, Peck Mihály, N. N. 60—60 fill. Kekel Vilmos, Roth Ede. Manás Miklós, Grünfeld Dávid, Weitzner N., Szentpály Dezső, Szűszer Sándor, Herz N., Bieber N., Darvai István, 50—50 fillér. Marosy Vincze, Wrbász Ignác, Kendrey Pál, Weber János, Barta Gottlieb, Imling Mátyásné, Schwartz Mariska, Kotoraj Péter, Erdődi György, Kollár József, 40—40 fill, Oprea Béla, N. N. Bernstein N., 30—30 fillér. Maldacher N., 20 fillér. Fenn maradt különbözet 3 kor. 60 fillér. Összesen: 553 korona 10 fillér. A szíves és lelkes adakozóknak nemességükért, iskolánk, kartársain és a magam nevében itt e helyben is hálás köszönetemet nyilvánítom. Petrozseny, 1906. december hó 21-én. Salló Károly, áll. isk. igazgató.

— **Hunyadvármegye törvényhat. bizottsága** rendkívüli közgyűlést tartott a hó 28-án, a vármegyház dísztermében, melynek tárgysorozatára 289 ügy van kitűzve, ezek között: Livazény község nevében álló 2 kasszáló tulajdonjogának megállapítása. Livazény község vághidjának bérbeadása. A lupényi s. jegyző anyakönyvi dologi átalányai. Fogarászvármegye átirata a vármegyei tisztviselők hitelviszonyainak rendezése tárgyában. Heszvármegye átirata a korcsmáknak ünnepnapon való zárvatartása tárgyában. Nyírávármegye átirata a honvédség egyenruhájának magyar jellegűvé való átválttatása tárgyában. Ugyanannak átirata a magyar nyelvű cégfeliratok kötelező használata tárgyában. Pozsony sz. kir. város átirata a nyomasztó husrágaság megszüntetése tárgyában. Údvarhelyvármegye átirata a népoktatás ügyének és a néptanítók anyagi helyzetének rendezése tárgyában. Ugozavármegye átirata a bírói végrehajtói eljárás egyszerűsítése, olcsóbbátétele és a végrehajtói intézmény államosítása tárgyában.

— **Mükedvelői előadás.** A petrozsenyi „Bányaaltiszti Olvasókör” folyó évi december hó 26-án (Karácsony másodnapján) a Wagner szálloda nagyertermében Henrich Viktor bányagondnok elnöklétével mükedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendez a kör felszerelésének gyarapítására. I. hely és oldalszék: 2 k., II. hely 1 k. 60 fillér III. hely 1.20 k. Földszinti állóhely 1 k. Karzat 60 fillér. Karzati jegyek ténce nem érvényesek. Jegyek előre válthatók Fehér Ignác üzletében. Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdet este fél 8 órakor. A zenét Mezei Péter zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Miként már jeleztük, színre kerül a: „Tartalékos férj” Bohózat 3 felvonásban, írták: Guthi Soma és Rákosi Viktor. Rendező: Dekány Imre, Sugó: Wagner Lajos. Személyek: Bukovics Menyhért Marosy Vincze, Teréz, neje Marosy Vincéné, Timár Zoltán, orvos Müller Alajos, Éva, neje Lázár Róza, Csillám Olivér Oprea János, Brecsán, táncmester Tóbiás Márton, Dorottya, neje Schierl Jozsefné, Hólyag Toni Jeckel József, Popovka

Dékány Imre, Ponty ur Reinl Károly, Fruzsina Tóbiás Mártonné, Oszkár Pittner Sándor, Borecsa Müller Mici. Előadás után tánc. A jól szervezett mükedvelőtársulat mindenestre kifogástalan előadással élvezetes estét szerez művelt közönségünknek, mely miként más alkalommal, ezuttal is bizonyára érdeklődéssel honorálja az ambiciozus mükedvelők nemes intencióját s úgy erkölcsi, mint anyagi támogatással előmozdítja az üdvös célt.

— **Karácsonyi és újévi ünnepek** alkalmából várható rendkívüli forgalomra való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a kereskedők és iparosok december hó 23-án és 30-án déli 12 óráig üzleteiket nyitva tarthassák. Ugyanezen napokra a postai szolgálatban a vasárnapi munkaszünetet felfüggesztette.

— **A petrozsenyi polgári olvasókör** válsága véget ért. A tagsági díjak évi 24 koronára történt felemelésével a már eddig jelentkező tagok biztosítják a kör fennállását. A polgári olvasókör a saját pénztára javára 1907. január hó 12-én, szombaton a Wagner szálloda összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendez, melyiről már előre is élénk érdeklődés mutatkozik s a rendezőség felkéri mindazokat, akik esetleg meghívót nem kapnának, de erre igényt tartanak, hogy szíveskedjenek erről a rendezőséget értesíteni. A kör helyisége továbbra is a dr. Rosenberg házában van.

— **Mükedvelői előadás Lupényben.** Az „Urikány Zsilvölgyi Magyar Köszénbánya R.-T.” iparos alkalmazottainak „Mükedvelői Asztaltársaság”-a folyó év december 25-én, karácsony első napján a Mandl-féle vendéglő összes termeiben táncol egybekötött mükedvelői színelőadást rendez. Beléptidj: körszék 2 korona, zártzék 1 kor. 60 fill., állóhely 80 fillér, karzat 60 fill. Előadás kezdete pont 7 és fél órakor. Kitiűnő ételekről és italokról gondoskodik a vendéglős Schwarz Gábor. Színre kerül a: „Gyimesi vadnyárg”. Népszínmű 3 felvonásban írta: Géczy István, rendezi Schweitzer Frigyes. Szereplők: Bodó Ilonka, Gärtner Erzsike, Gező Ida, Kopil Eleonóra, Kedves Anna, Korpádi Anna, Lerch Vilma, Lungár Ferenczné, Szálka Mihály, Gelcz Engelbert, Szorger Sándor, Gila Mihály, Strasser János, Schweitzer András, Kopil Rezső, Toporesán György, Pálfi Miklós, Zsána Gábor, Ritter Marton, Hitter István, Doncsa Péter, Reifeld Miklós, Kovács Miklós, Bohne Henrik, Lerch János, Kopil András, Előadás után tánc.

— **Mükedvelői színelőadás Petrillán.** A petrillai-deákányai ifjusági egyesület 1906. december hó 26-án a Gostischa-féle vendéglő nagyertermében az egyesület pénztára javára jótékonycélu mükedvelői színelőadást rendez. Beléptidj személyenkint 1 korona. Felülfizetések a jótékonycéll érdekében halás szívvel fogad és nyugtáz a rendezőség. Előadás után tánc. Kezdet este fél 8 órakor. Színre kerül a: „Próbaházasság”.

A leány megilletődve nyult a könyv után, fogai közül kiesett a cigaretta s lassan, gondolkodva távozott. A tudós pedig még azon este néhány tollvonással lényeges változást ejtett a „Nők jogá”-n.

*

És ismét telt, mult az idő, és ismét látogató jelent meg az elhagyatott dolgozóban.

Az inas félve ereszt be a jövevényt, a gazda fagyosan vizsgálta, — időbe mult, míg ráismert benne vendécre.

Oh, mert szánalmasan megváltozott szegény!

A haja megnőtt, de ziláltan, fésületlenül omlott vállára. Ruhája lerongyolódott s bő redőkben fedte sovány termetét, derekáról mogyorónagsága olvasó csüggett alá. Kis keze akkor is a szentek könyvét szorongatta.

— Mi lelte? — lebegett a tudós ajkán az udvariati kérdés, de még idején elharapta a szót.

— Mivel lehetek szolgálatára? — kérde kisvártatva szánakozó gyöngédséggel.

Bágyadtan nyílt meg a leány ajka és tétován, erőtllenül, mint az álomfőrs válaszolta:

— Köszönöm, uram, semmivel. A végokok már nem nyugtalanítanak. Én leszámoltam a földi lét kérdéseivel. Fizikai lényemen győzedelmeskedett halhatatlan részem.

— Már megint tévelyeg!

A tudós csüggedten hajtotta tenyerébe sörényes fejét.

— Különösen jelenség, — mormogá — s ezuttal nem okolhatom magam! Az evangelium mindig ellensúlyozza a tudomány rontását. Miféle körtünet ez? Mi okozhatja? Ilyfajta bacilusok idézhették elő a keresztény szűzek pusztába vonulását... a Diana-kultusz... Nos, mindenekelőtt segítsünk a bajon. Ily kivételes esetben kivételes gyógymódot kell alkalmaznunk.

A leányhoz lépett s szelíd erőszakkal kitépte kezéből a könyvet.

— A betű öl, gyermekem, s a tudákos hite egy fabatkát sem ér. Lássuk csak, ön szenved. Az arca halovány, a szeme lázas, szent Pál zordsága ránehezedik kedélyére. Nem vitatom, a lélek valóban isteni rész bennünk, de végre is, a test sem az ürdögtől való! Menj, térjen vissza az élethez! Kacagjon a kacagókkal s vidítsa fel a könyvezőket. Élvezze ifjúságát, hevüljön, szeressen, éljen emberi életet.

Meggyőző hévvel beszélt. A leány arcát rózsás pir futotta el, olvasója lehullt derekáról, majd, mintha csak e pillanatban ébredt volna tudatára, hogy rongyokban látja őt férfi, kezét keblére szorítja s villámgyorsan kifutott a szobából.

E látogatás után sokáig csak percekre üdvözölték egymást. Hogy is járhatott volna komoly értekezletekre az a hőbortos, életvidor kis leány! S ha néha betévedt is, nem találta helyét abban az alacsony füledt dolgozóban. Szinte kacagtató, hogy mily kényesen emelgette suhogó selyemszoknyáját az ócska könyvek tömkelegében. Mert akkor már selyembe, bársonyba öltözködött s nyakán, karján csillogott a sok drágakő.

Rendszerint az ablakon kopogtatott be ezüstgombos lovaglőostorával, olykor csak a süvítő automobil füttye jelzé, hogy arra vitte útja.

A tudós kezében ilyenkor megakadt seregő tolla, ellenséges pillantást vetett a könyvespolcra, ahol aranyos díszkötésben hívalkodott a „Nők joga”.

Szívesztér estéjén történt. A dolgozó szoba cserépkályhája vidáman ontotta melegét. A kályha közelében alacsony töröккеvereten teáját szűresőlte a tudós. Előtte a kis kerekasztalon egy halmaz tudomány, ámbár azon az éjjelen, az év utolsó óráiban, csak néhány éhes éger bujta a könyvet, ott a papirkosár környékén.

A falióra tömör bronzmutatói már felfelé ágaskodtak, amikor vig induló hangja mellett felpattan az ajtó s mint a bagolyoduba sodrott pille beperdül a leány, libeg, röpköd a szoba közepén, bodor hullámokat ver körülötte lángszíntű szoknyája.

Egy sereg léha feketefrakkos ur tódul be utána, kezükben habzó serleggel.

— Igyatok fiuk! — biztatta őket táncosnőjük — ez az egyetlen bölcsesség, amit megtehettek itt, a badarság mehetsarában.

Egy fantasztikus tánclejtés után a tudóshoz közeledett, aki ezalatt izgatottan dörzsölgötte szemét, — azt hitte, álmodik.

— Ébredj te könyvmoly! Pillants termetemre, simítsd meg hajamat, lásd meg végre, hogy nem vagyok elvont fogalom, vagy üres szó, mint amilyennel telve a könyved.

— Kisasszony, ön az, ön, aki még nemrég oly kicsinylőn nyilatkozott fizikai lényéről! — rémüldözött a tudós. — Hát semmi érkező az arany középut iránt?! Vagy mi mással indokolható e szertelen szökkenései? Gyakran elmélkedem fölötte s nem sikerül megoldani.

— Ez is tudós voltod mellett bizonyít. Mert hályogot von szemedre az örökös igazságba való elmérlés. De lelkemre, segíték a bajodon;

Indulatosan felugrott, megragadta az asztalon heverő könyvesomót s szemfényvesztő gyorsasággal a tűzbe vetette.

— Mit cselekszik! — lihegte sápadtan a tudós.

— Logikai műveletet. Ha azt hirdeti, hogy egyenlők vagyunk, métegy a tudomány önnek is.

— Szerencsétlen! Tudja-e, hogy a „Nők jogá”-t pusztította el?

Vigszimmi a fővárosi életből. Dalokkal 3 felvonásban írta: Gerő Károly. Rendezi: Chwoj Jarosláv. Sugó: Schwilgin Frigyes ifj. Szereplő személyek: Császár Paula, Kovács Karolin, Lerch Ágneska, Loj Mariska, Simon Emilia, Schenk Mariska, Drocinger Rezső, Ems Rezső, Lerch Péter, Kerl Péter, Kerl Albert, Metes Viktor, Schenk Manó, Venczel József, Venczel György. Történik Budapesten, egy nap alatt. Idő: jelen kor. A kellemesen szórakoztató előadásra és táncvigalomra felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Táncvigalom.** A Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. petrozsényi vendéglátó épületének nagytermében 1906. december hó 26-án zártkörű táncvigalmat rendez. A petrozsényi bányagazgatóság tisztikara. Kezdeté este 9 órakor. Ez lesz az első multság a bányatársulat reprezentációs díszes épületében, mely iránt már most is élénk érdeklődés mutatkozik társadalmi életünk előkelőköreiben.

— **Szilveszter-estély.** Az Urkány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya R.-T. tisztviselői kaszinója Lupényben 1906. december hó 31-én saját helyiségeiben hangversenyyel, tombolajátékkal és füzértáncal egybekötött szilveszter-estélyt rendez. Műsor: 1. Nyitány: „Norma” dal. műből, előadja a lupényi bányazenekar. 2. Magyar népdal egyveleg Hoppe-től, előadja a dalárdai 3. Ilóra melodráma Várdai A.-tól, zenéje Erne József-től, előadja Borozán Iphigenia zongorán kíséri özv. Schmidt Ferenczné asszony. 4. Alegró Simphonia L. Beethoventől, előadja a lupényi bányazenekar. 5. Magyar népdalok, vonós négyes kísérettel, előadja Kekel József ur. 6. Esti kar Kreutzer-től, előadja a dalárda. 7. Leila belépője Mujkó utolsó kívánsága (Gül-baba operetből), előadja a lupényi bányazenekar. Beléptidj: személy és családonként 2 korona. Kezdeté 8 órakor.

— **Figyelemztetés.** A m. kir. posta- és távirat hivatalok postautalványokat és táviratokat 1907. évi január hó elsejétől csakis oly utalvány- és illetve távirati őrlelapokon fogadhatnak el, a melyeken az őrlelap ára (a nemzetközi forgalomban használatos sárga színű utal-

ványlap kivételével) értékjegy-benyomással van jelezve. A régi — tehát értékjegy-benyomással el nem látott — utalvány- és illetve távirati őrlelapok (a nemzetközi utalványlap kivételével) 1907. évi január hó elsejétől bezárólag 31-ig a posta- és távirathivataloknál értéklevonás nélkül új kiadású őrlelapokkal cserélhetők be.

— **Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat.** Ennek a társulatnak igazgatósága f. hó 15-én tartott ülésében elhatározta, hogy a részvényesek 1907. január 5-ik napjára egybehívandó rendkívüli közgyűlésének a jelenleg 14,000.000 koronát tevő alaptőkének 20.000 darab, egyenkint 200 korona névértékű részvény kibocsátása által 4,000.000 koronával 18,000.000 koronára való felemelést és a kibocsátandó részvényekre a részvényeseknek elővételi jog megadását fogja indítványozni olyképpen, hogy minden 7 régi részvényre 2 új részvény jusson. Az új részvények vételárát és a kibocsátás közelebbi körülményeit az igazgatóság majd a közgyűlés alkalmával határozza meg. Már az 1905-ik évnek tapasztalatai arra az elhatározásra bírta az igazgatóságot, hogy termelését salgótarjáni és zsilvölgyi bányáiban lényegesen emelje. A folyó év azonban azt igazolta, hogy a szénszükséglet úgy az államvasutaknál, mint az ipar minden ágában a kilátásba vett mértéket messze fölülmulta. A forgalom az államvasutaknál a rendes mérvet meghaladó módon emelkedik; ugyanily arányban emelkedik szénszükséglete is. A kereslet különösen jobb minőségű, nagyobb hőfoku, gyorsvonatok hajtására alkalmas szén felé irányul. A honi ipar is nagyobb lendületnek indul, szénfogyasztása szakadatlanul felszár és az ipar is jobb minőségű szénre keres. Hozzájárul ehhez az, hogy a fára nagyon felszökött, ami arra kényszerít még erdőhöz közel fekvő iparvállalatokat is, hogy a fával való tüzelés helyett gyáraikban szén használjanak. A mezőgazdaság is mindjobban áttér a szénfogyasztásra. Az igazgatóság abban az erős meggyőződésben él, hogy itt nem muló tünetekről van szó, hanem állandó jelenségekkel áll szemben. Az ország emelkedett szükségletét belföldi termékekkel lehet és kell kielégíteni; arra törekedni kell tehát, hogy a kitűnő minőségű szénben oly rendkívül gazdag Zsilvölgyben a múlt évben elhatározott nagy mértékben meghaladó módon emeli termelését, a munkásokat azonnal megkezdi és és oly serényen folytatja, hogy a lehető legrövidebb idő alatt a most működésben levő aknák termelő-eréjét fokozza és az új aknák kiváló minőségű termékeit piacra hozhassa. A termelés emelésére törekszik az igazgatóság salgótarjáni bányáiban is és ez a cél lebeg előtte akkor, amiképpen azoknál a bányavállalatoknál, melyekben részesedése van, hasonlóképpen tetemes beruházásokat tesz és így ezeknek segítségével a termelés fokozását hozza létre. A társulat Magyarország különböző részeiben köztölt le szén tartalmú területeket, melyeknek átkutatását a legerélyesebb módon fogja megkezdeni és mielőbb befejezni. Az igazgatóság biztosan reméli, hogy a végrehajtandó munkálatok eredményesek lesznek és a társulat jövedelmét a befektetések arányában fokozni fogják.

— **Lapunk legközelebbi száma újév napján kedden reggel jelenik meg.**

— **Drágul a nyomtatvány.** A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége értesíti a közönséget, hogy december 1-ével az országban életbelép az új munkás-árszabály, a mely lényegesen emeli a munkabéreket. Ennek következtében elkerülhetetlen a nyomtatványok árának aránylagos emelése is az egész országban.

— **Erős sovínista** ugyan, de derék magyar ember Szalay Farkas honfitársunk, ki felbuzdulva a Klondykeben hirtelen meggazdagodott aranyások sikerein, maga is elindult az aranytermő, hó és jégborította, távol Északamerikába. Hogy azonban hazájától távol is kifejezést adjon magyar érzelmének, még itthon ellátta magát megfelelő ruházattal, fegyverrel, szerszámokkal sőt, — tekintettel a Klondykeben uralkodó rengeteg drágaságra, — még élelmiszerekkel is, melyek között — élelmi és gyógyser gyanánt — néhány tucat négyesillagos Esterházy-cognac foglalt el tekintélyes helyet. Igaz ugyan, hogy mint Szalay írja — nagy beviteli vámot szedtek be rajta partraszállásakor, de majd megfizetik neki a Klondykeiek minden cseppet arannyal, már pedig, ha ez tény, akkor Szalay uram akár egy csákányvágást se tegyen, mert magából, a vele vitt Esterházy cognacból is meggazdagodhat. Amit tiszt szívűből kívánunk is neki.

Legolcsób folyóirat. Pár nap előtt jelent meg a fővárosban, Negyedi Béla és Schröder Hugó szerkesztésében „A Jövő” című havi szemle első száma. Az izléses kiállítású, könyvalaku folyóiratot művészi

cimlap díszíti. — „A Jövő” tartalma élénk és változatos. Többek között írtak bele: Szabolcska Mihály verset, Sziklay János tárcát, Petri Artur verset, Negyedi Béla tárcát. Azonkívül terjedelmes irodalmi, művészeti és közgazdasági rovat teszi tartalmassá a szemlét. „A Jövő” egész évi előfizetési ára csak 2 korona, mely beküldhető belyegeken is. Egyes szám: 20 fillér. A legolcsóbb magyar folyóirat méltán megérdemli az olvasó közönség érdeklődését. Mutatványszámokat kívánatra küld „A Jövő” kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-tér 4. szám I. emelet.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre „Rétly” figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti Pemetefti-cukorkát kapunk 60 fillérért, e kedvelt régi magyar háziaszt, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Rétly” név.

— **Uj csillag.** Mult vasárnap egy fiatal német csillagvizsgáló egy csillagot fedezett fel, mely az eddig hozzánk legközelebb valónak ismert Mars-nál felényivel még közelebb van a földhöz. Most a művelt világ valamennyi csillagvizsgálója feszült figyelemmel vizsgálja az égboltozat ragyogó kisebb-nagyobb csillagait, hogy újabb felfedezésekkel közelebb hozzák azokat földünkhöz. E tekintetben nekünk laikusoknak még jobb dolgunk van, mert mi a csillagokat csak a szerint vizsgáljuk, a mint 1, 2, 3, vagy 4 csillagos Esterházy cognacot óhajtunk inni, sőt különös, éppen megfordítva: nem mi hozzuk a csillagokat, hanem a csillagok hoznak minket közelebb a földhöz, minél komolyabb tanulmány tárgyává tesszük azokat.

Kossuth rumnak nincsen párja.

Magyar issza, magyar gyártja.

Eredeti 1 literes 1/2 és 1/4

Literes palackokban kiskarolag

Kapható: Petrozsényben M a r e k Mór úrnál.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk január 1-én új negyedévre lépett, — mely alkalommal új előfizetést nyitunk a „Petrozsény és Vidéke”-re. Kitartóan, hűen küzdünk azon irányban, azon célokért, melyeknek eddig is kifejezői, szerény munkásai voltunk annyi időközön keresztül s melyeknek mindenkor rendíthetetlen zászlóvivői maradtunk. Eleven szellemben, mindenre kiterjedő lapot nyújtunk, mely tájékoztat ad nemcsak a helyi életről, nemcsak annak minden figyelemre méltó fázisáról, hanem a vidék viszonyairól is.

Kérjük, hogy az eddig tanúsított támogatás ne lankadjon, hanem növekedjék folyton. Kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására s hogy minél számosabb hivat borozásának lapunk zászlója alá. A hátralékosokat pedig kérjük *hátralékaik posta fordultával való beküldésére*, mivel a lap fentartása nagy anyagi áldozattal jár.

A „Petrozsény és Vidéke” előfizetési ára:

egész évre	8 korona
fél évre	4 korona
negyed évre	2 korona
egyszám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő: **Zádory Károly.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Petrozsény község előjáróságától.
Sz. 6117/106.

Árverési hirdetmény.

Petrozsény nagyközség előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy Petrozsény nagyközségben szedendő piaci helypénz és vámszedési jog folyó évi december hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverés útján 1907 évi január 1-től december hó 31-ig feltétlenül, míg 1908 és 1909. évekre feltételeken a községi képviselőtestület közgyűlés jóváhagyásának feltétele mellett haszonberbe fog adni.

Az árverési feltételek a községi 1-ső jegyző iródájában megtekinthetők.

Zárt ajánlatok, melyek az árverés megkezdése előtt beérkeznek, az árverési feltételek értelmében szintén elfogadhatók.

Petrozsény, 1906. december 12-én.

Előjáróság.

Szám 1740. vhtó 1906.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. I. 656/5 számú végzése következtében Kohn Gábor kolozsvári lakos javára Hercz Mór petrozsényi lakos ellen 100 korona s jár. erejéig 1906. évi november hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 940 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m: szobabútorok, kocsi, lovak és egy tekeasztal nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1906. évi V. 1227/3 számú végzése folytán 100 kor. tökekövetelés, 1/4% váltódíj és eddig összesen 25 kor. 45 fillérben bírósági már megállapított költségek erejéig Hercz Mór petrozsényi lakos házánál, illetve az „Emke szálloda”-ban 1906. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében közpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1906. évi december hó 12-ik napján
Báró Bánffy Albert
kir. bir. végrehajtó.

**A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legszebb virágokat**

A legdivatosabb esokrok és koszorukat

friss élővirágokból a legjobb
minőség szavatolása mellett
szállítja

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari-szállító mag- és virágkereskedése **TEMESVÁROTT**

Nagy képes árjegyzék kíváncsra ingyen.

Hirdetéseket mérsékelt áron elfogad
e lap kiadóhivatala.

Bérbeadó üzlet Algyógyfürdőn.

Vendéglő 10 berendezett vendégszobával, külön lakszoba, korcsma és üzlethelyiséggel, szép nyári kerttel, tekepályával, konyhák, pince, nagy külön udvar, istálló színnel, jégverem, szivattyú kut és több mellék helyiséggel. — Dohány és italtermései engedélyre van.

Mintegy 30 hold szántó, két gyümölcsös kerttel együtt, vagy anélkül 1907. január esetleg február hó 1-től 1. esetleg több évre bérbe adom. Bővebb felvilágosítást csakis komoly reflektálókna készséggel szolgál a tulajdonos

Reiszner József, vegyeskereskedő Petrozsény.

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégítem. **Tanszerek, rajz- és íróeszközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésemben jutányos árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.

Midőn a kultúra tért hódított a Zsilvölgyben, Petrozsényben **nyomdát** állítottam, majd hirlapot indítottam, hogy a sajtó erejével szolgáljam a hazafias törekvést. A kezdet nehézségeivel küzdve anyagi áldozatok meghozatalával tartottam fenn s oda fejlesztettem a nyomdát, hogy a legmeszebb menő igényeket a legjutányosabban kielégíteni képes vagyok; miért is a n. é. közönség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSZEZET.

A művelt közönség folyton fokozódó igényeinek kielégítését szem előtt tartva **könyvkötészetet** rendeztem be s ebbe a szakmába vágó munkálatok teljesítését megelégedésre s a legjutányosabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL.

A legelőkelőbb orvostanárook által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy-cognac,

mely a közönség kedvence itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognagyár

BUDAPEST

V. ker., Nádor-utca 16.

Értesítés

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, miszerint Budapestről művészi körutazást téve, Petrozsénybe jöttem itt tartózkodásom idejére

festészeti műtermet

rendeztem be, ahol készítek **természet** vagy **fénykép után életnagyságu arcképeket** olajban vászonra, melkép nagyságtól kezdve egész életnagyságig hű kivitelben, felelősség mellett.

Elvállalok minden e szakba vágó munkákat, **oltár- és szentképek** festését, régi képek kitisztítását, vagy kijavítását, megrendelésre **táj- és életképeket.**

A legszebb és legbecsebb családi ereklye szeretteiek arcképe, a a legszebb családi megkepek,ugyszintén kegyetes dolog az elhunytak-

nak arcképeit is megörökíteni fénykép után a család számára, melyeket hűen, felelősség mellett, — arc, haj, szem szín megmagyarázása után — legrövidebb idő alatt itt helyben készítek.

A művészet iránt érdeklődő urak és urnők műtermemben mindig szívesen láttatnak.

Kegyes pártfogásukat kéri

Vasadi Kalicza Károly,
akad. festőművész.

Egy jó házból való és szolid fiu
tanulónak felvétetik
GROSZ HERMAN fűszerkereskedésében
Petrozsény.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánazata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN, PETROZSÉNY.
ERDELYI MŰZÉUM

1908 JAN. 2-